

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าในเด็กอายุ 4-6 ปี

โดยศึกษาว่า

- 1 ความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าจะเพิ่มขึ้นตามระดับอายุหรือไม่
- 2 ความเข้าใจ เนื้อ เรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวก จะมีความแตกต่างจาก เนื้อ เรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบหรือไม่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 4-6 ปี ของโรงเรียนสุพรรณภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ประจำปีการศึกษา 2531 โดยแบ่งเป็น 3 ระดับอายุ คือ 3 ปี 6 เดือน - 4 ปี 5 เดือน, 4 ปี 6 เดือน - 5 ปี 5 เดือน และ 5 ปี 6 เดือน - 6 ปี 5 เดือน ระดับอายุละ 30 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 90 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กระทำโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจำแนกพวก (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามระดับอายุที่ต้องการศึกษา โดยวิธีการสำรวจข้อมูลจากทะเบียนประวัตินักเรียน หลังจากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1 ภาพวาดการ์ตูนที่เป็นใบหน้าของตัวละคร แบ่งเป็น เด็กชาย 3 ภาพ เด็กหญิง 3 ภาพ แต่ละภาพแสดงอารมณ์เหมือนกัน ได้แก่ สุข เศร้า ตา หงุดหงิด

2 ภาพวาดการ์ตูนประกอบการเล่าเรื่อง 6 เรื่อง แบ่งเป็น เนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวก 3 เรื่อง และเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบ 3 เรื่อง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กชายตัวละครจะเป็นเด็กชาย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กหญิง ตัวละครจะเป็นเด็กหญิง เรื่องหนึ่งจะมีภาพประกอบ 2-3 ภาพ

3 แถบบันทึกเสียงของการเล่าเรื่องจำนวน 6 ชุด ชุดละ 1 เรื่อง เวลาในการเล่าเรื่องแต่ละเรื่องประมาณ $1-\frac{1}{2}$ นาที

4 แบบบันทึกคำตอบ

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้รายชื่อเด็กที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละระดับอายุ และให้เด็กเข้าพบ เป็นรายบุคคล เด็กจะทำความรู้จักกับภาพวาดการ์ตูนใบหน้าของตัวละครทั้ง 3 ภาพ ก่อนที่เด็กจะได้รับฟัง เนื้อ เรื่องแต่ละ เรื่อง หลังจากนั้นจึงตอบคำถามโดยการเลือกภาพใดภาพหนึ่ง จาก 3 ภาพนั้น และให้เหตุผลประกอบการเลือกภาพ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจะบันทึกคำตอบของเด็กลงในแบบบันทึกคำตอบ จนกระทั่งเด็กได้รับฟังครบทั้ง 6 เรื่อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1 นำค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้า ซึ่งแบ่ง เป็นคะแนนการเลือกภาพ และคะแนนการให้เหตุผลของเด็กแต่ละระดับอายุมาวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) และทำการทดสอบ ความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของคูกี (Tukey) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX

2 ทดสอบค่าที (t-test) ชนิดวัดซ้ำ (t-dependent) ของคะแนนความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้า ในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวก และใน เนื้อ เรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และในแต่ละระดับอายุ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX

3 วิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความถี่ในการตอบผิด โดยยึดอารมณ์ที่แท้จริงเป็นหลัก (Realism) และความถี่ของการตอบผิดโดยยึดอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้า เป็นหลัก (Phenomenism) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการวิจัย

1 ความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริงและอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าในกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4 ปี และ 6 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เด็กมีความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริงและอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ

2 ความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริงและอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวกแตกต่างจากในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4 ปี และ 5 ปี โดยที่เด็กมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบได้ดีกว่าในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวก

3 ความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าของเด็กระดับอายุ 6 ปี ในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวกกับเนื้อเรื่องทางลบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เด็กจะมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องทั้งสองประเภทได้ใกล้เคียงกัน

4 กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4-6 ปี มีแนวโน้มในการตอบคำถามตามอารมณ์ที่แท้จริงในคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้า (Realism) มากกว่าการตอบคำถามตามอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้าในคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ที่แท้จริง (Phenomenism) โดยที่กลุ่มตัวอย่างระดับ 4 ปี และ 5 ปี มีการตอบผิดทั้ง 2 ประเภท สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 6 ปี จะตอบผิดทั้ง 2 ประเภทไม่สัมพันธ์กัน

5 ในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวก กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4-6 ปี มีแนวโน้มในการตอบคำถามตามอารมณ์ที่แท้จริงในคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้า (Realism) มากกว่าการตอบคำถามตามอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้าในคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ที่แท้จริง (Phenomenism) โดยที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4 ปี มีการตอบผิดทั้ง 2 ประเภทสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5 ปี และ 6 ปี จะตอบผิดทั้ง 2 ประเภทไม่สัมพันธ์กัน

6 ในเนื้อเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบ กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4-6 ปี มีแนวโน้มในการตอบคำถามตามอารมณ์ที่แท้จริงในคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้า (Realism) มากกว่าการตอบคำถามตามอารมณ์ที่ควรปรากฏทางใบหน้าในคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ที่แท้จริง (Phenomenism) โดยที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 4 ปี มีการตอบผิดทั้ง 2 ประเภท สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5 ปี และ 6 ปี จะตอบผิดทั้ง 2 ประเภทไม่สัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

1 ควรศึกษาเปรียบเทียบในตัวแปรอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมทางสังคม ศาสนา และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง เป็นต้น เพื่อดูว่ามีผลต่อความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าของเด็กระดับอายุ 4-6 ปี หรือไม่

2 ควรศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เมื่อตรวจสอบว่าเด็กระดับอายุ 4-6 ปี จะสามารถแยกความแตกต่างระหว่างอารมณ์ที่แท้จริง และอารมณ์ที่ปรากฏทางใบหน้าได้หรือไม่

3 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเด็กระดับอายุ 4-6 ปี กล่าวคือ ครูผู้สอนควรให้ความสนใจพัฒนาการความคิดความเข้าใจของเด็กในเรื่องนี้ เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสามารถของเด็กในแต่ละระดับอายุ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนให้เด็กได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ด้วยการอบรมสั่งสอนให้เด็กได้เข้าใจถึงความคิดความเข้าใจ และการแสดงออก ตลอดจนสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นความเข้าใจของตนเองออกมาอย่างเหมาะสมต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย